

Turun kauppakorkeakoulun sidosryhmälehti

MERCURIUS

1/2022

**TURUSSA TISLATAAN
TULEVAISUUKSIA**

**TURUN
YLIOPISTO**
Kauppakorkeakoulu

TURKU SCHOOL OF ECONOMICS FOR THE FUTURE

Menestyvää ja kestäväää yhteiskuntaa rakentamassa

Turun kauppakorkeakoulun yhteiskunnallinen rooli liittyy kiinteästi tutkimustiedon tuottamiseen yhteiskunnan ja elinkeinoelämän keskeisten haasteiden ratkaisemisessa ja näihin liittyvän päätöksenteon tukemisessa. Yhtä tärkeä roolimme on kouluttaa työmarkkinoille uusia innovatiivisia ja vastuullisia asiantuntijoita sekä kehittää jo tällä hetkellä vastuussa olevien johtajien valmiuksia ja ajattelua.

Visiomme mukainen vaikuttava, innostava ja tulevaisuusorientoitunut rooli yhteiskunnan rakentamisessa ei ole mahdollista ilman monialaista, pitkäjänteistä ja vaikuttavaa yhteistyötä niin yritysten kuin julkisen ja kolmannen sektorin kanssa. Oma tavoitteemme on jo pitkään ollut se, että meidät myös tunnustetaisiin menestyksekkäästä yhteistyöstä ulkoisten sidosryhmien kanssa. Tämä on tietysti monen yhteistyöhön liittyvän asian yhteisvaikutuksen summa. Viime vuosina olemme kiinnittäneet kasvavaa huomiota esimerkiksi yhteistyön vaikuttavuuteen, innovatiivisiin yhteistyömuotoihin ja yhteistyömahdollisuuksista viestimiseen.

Verkkosivuillamme on nyt luettavissa raportti Turun kauppakorkeakoulun yritys yhteistyön laajuudesta ja rakenteesta vuonna 2021. Se on laatuaan ensimmäinen vuositasoinen yhteenveto yritys yhteistyöstä moninaisine muotoineen ja käytännön esimerkkeineen.

Raportista on kiinnostava nostaa esille erityisesti se, että teimme vuonna 2021 yhteistyötä lähes 500 yrityksen kanssa

Suomessa! Samalla korostaisin kahta muuta raportissa esiteltävää yhteistyön rakenteeseen liittyvää ominaispiirrettä. Teemme yhteistyötä laajasti koko Suomen alueella, sillä puolet yhteistyökumppaneistamme sijaitsee Lounais-Suomen ulkopuolella. Pk-yritysten osuus yhteistyökumppaneista oli vuonna 2021 noin 70%, eli yhteistyömme kattaa monipuolisesti kaikenkoiset yritykset.

Lopuksi, en malta olla mainitsematta Turun yliopiston käynnissä olevaa varainhankintaa ja mahdollisuutta kohdentaa lahjoituksia myös koulutusaloittain esimerkiksi kauppa- ja taloustieteeseen. Yleisten lahjoitusten rinnalla Turun kauppakorkeakoulu tarjoaa kiinnostuneille tukijoille ja yhteistyökumppaneille mahdollisuuden lahjoittaa myös seitsemään temaattiseen kokonaisuuteen. Näistä jokainen on paitsi ajankohtainen myös merkityksellinen ja keskeinen uusi avaus kauppakorkeakoulun tutkimukseen ja koulutukseen. Samalla ne myös luovat uusia yhteistyömahdollisuuksia lahjoittajien ja kauppakorkeakoulun välille, menestyvän ja kestävään yhteiskunnan rakentamiseksi.

ANTTI SAURAMA

johtaja, Centre for Collaborative Research CCR

johtaja, tutkimusyhteistyö, Turun kauppakorkeakoulu

/ SISÄLLYS

- 2 PÄÄKIRJOITUS /**
Menestyvää ja kestävää yhteiskuntaa rakentamassa
- 4 LYHYESTI**
- 8 ENNAKOINTIOSAAMINEN RAKENTUU OSAKSI ORGANISAATIOKULTTUURIA**
- 12** Maailma pelastetaan teknologialla – työelämäprofessori Ville Voipio haluaa sisällyttää kestävyysajattelun kaikkeen elinkeinoelämään
- 14** Kauppapolitiikan koulutuksella lisävirtaa ja osaamista uusiutuviin tarpeisiin
- 17 VIERASKYNÄ/** Panu Routila
- 18 TYÖELÄMÄPROFESSORI PAULI AALTO-SETÄLÄ "VAIKKA ELÄMME ALUSTATALOUDESSA, IHMISTÄ EI VOI UNOHTAA."**
- 20** Johtamiskoulutus luo verkostoja ja haastaa omaa ajattelua
- 22 VÄITÖS**

Ville Voipion mukaan ratkaisu kestävyyshaasteisiin on tiedepohjaisessa bisneksessä.

Turun kauppakorkeakoulu kouluttaa kauppapolitiikan tulevaisuuden osaajia.

MERCURIUS 1/2022

julkaisija Turun yliopiston kauppakorkeakoulu / **päätoimittaja** Markus Granlund
/ toimitussihteeri Suvi Lehto
/ taitto Mainostoimisto Jappis
/ kannen kuva Antti Tarponen **kannessa** Taina Eriksson, Keijo Koskinen ja Toni Ahlqvist
/ paino Grano Oy / **painosmäärä** 4 500 / ISSN 0788-9747
/ tilaukset, osoitteenmuutokset ja palaute turunkauppakorkeakoulu@utu.fi

Tämä lehti on lähetetty Mercurius-lehden osoiterekisterissä oleviin osoitteisiin. Osoitteistoa ylläpitää Turun yliopiston kauppakorkeakoulu. Turun yliopiston viestinnän tietosuojailmoitus on luettavissa osoitteessa www.utu.fi/viestinta. Sivulta löytyvät myös ohjeet omien tietojen tarkastamiseen ja poistamiseen.

Turun kauppakorkeakoulun yritysyhteistyö

AVAINLUVUT 2021

YHTEISTYÖTÄ

480+

YRITYKSEN
KANSSA

KOULUTUKSESSA

240+

YRITYKSEN
KANSSA

TUTKIMUKSESSA

150+

YRITYKSEN
KANSSA

INNOVAATIO-
TOIMINNASSA

190+

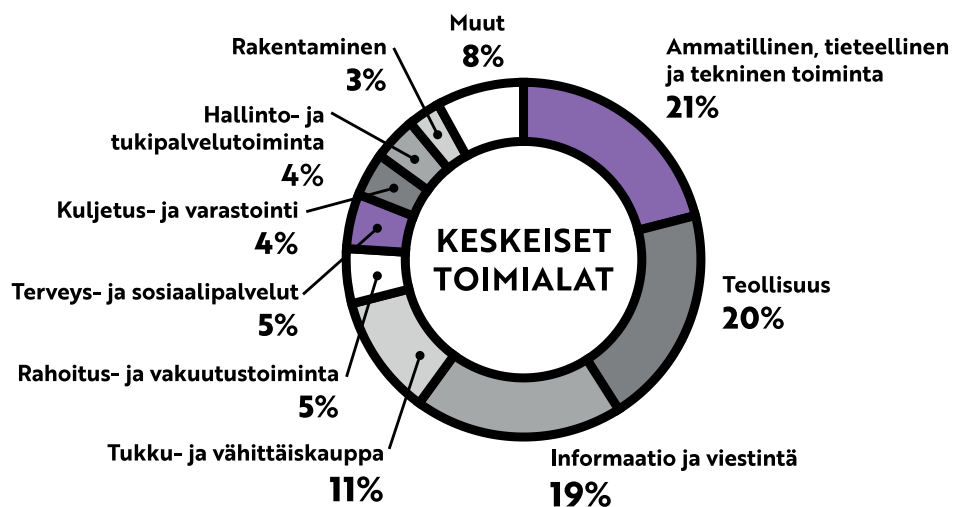
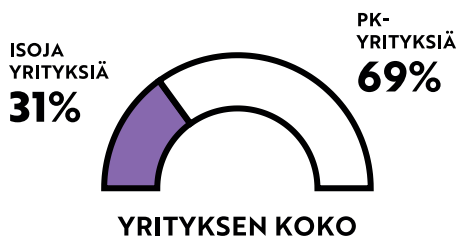
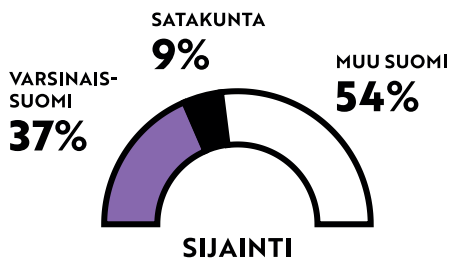
YRITYKSEN
KANSSA

KAUPPAKORKEAKOULUN
KEHITTÄMISESSÄ

18

YRITYKSEN
KANSSA

Turun yliopisto suosituin korkeakoulu kevään yhteishaussa

Korkeakoulujen kevään toinen yhteishaku päättyi 30.3.2022. Turun yliopisto oli ensimmäistä kertaa suosituin korkeakoulu hakijamäärällä laskettuna. Turun yliopistoon hakemuksen jätti yhteensä 29 504 hakijaa.

Turun yliopistoon haki kevään yhteishaussa yhteensä 29 504 hakijaa, joista ensisijaisia hakijoita oli 9221. Viime keväänä Turun yliopistoon haki kolmanneksi eniten kaikista korkeakouluista, silloin hakemuksen jätti 31 511 hakijaa, joista 9685 oli ensisijaisia.

Yhteishaussa yksittäinen hakija voi valita usean hakukohteen. Kaiken kaikkiaan hakemuksia tuli Turun yliopistoon 39 231. Viime keväänä hakemuksia jätet-

tiin ennätysmäärä, hieman yli 40 000.

- Tiedekunnat, opiskelijalähettämämme, viestintä ja hakijapalvelut ovat kaikki tehneet loistavaa työtä. Tämä hieno saavutus on koko yliopiston yhteinen, koulutuksesta vastaava vararehtori **Piia Björn** iloitsee.

Turun yliopiston suosituin kohde oli jälleen Turun kampuksen kauppatieteet 5530 hakijalla. Toiseksi suosituin kohde, lääketiede, sai 4183 hakijaa ja oikeus-

tiede 3612 hakijaa. Psykologiaan haki 2844 henkilöä.

- Vaikka valtakunnallisesti hakija- ja hakemusmäärät laskivatkin, Turun yliopistolla lasku oli muihin suosituimpiin korkeakouluihin verrattuna pienempää. Olemme sijoituksestamme todella kiitollisia, Björn sanoo.

Suomi vahvistaa terveyden edistämistä panostamalla yksilöllisten ruoka- ja syömisratkaisuiden kärkiosaamiseen

VTT ja Turun yliopisto luovat yhdessä suomalaisten yritysten kanssa yksilöllisiä ja kohdennettuja ruokaan ja syömiseen liittyviä terveyttä ja ennakoivaa hyvinvointia edistäviä ratkaisuja kansainvälisille markkinoille Business Finlandin myöntämällä rahoitustuella Me, My Health & My Food (MeHeFo) -projektissa. Tavoitteena on selvittää, tutkia sekä yhdistää ja analysoida kuluttajaan liittyviä yksilöllisiä tekijöitä, minkä avulla kuluttajaa autetaan valitsemaan hänelle sopivimpia tuotteita ja palveluja.

Yksilöllisten ohjeiden ja ratkaisujen on osoitettu olevan yleisiä ohjeistuksia tehokkaampi keino muuttaa ihmisten tottumuksia terveyttä ja hyvinvointia edistävissä päätöksissä. Ohjeiden kohdistamiseksi tarvitaan tietoa esimerkiksi yksilöllisestä terveydentilasta ja terveyskäyttäytymisestä liittyen ruokailutottumuksiin, ruokavalioon, fyysiseen aktiivisuuteen, palautumiseen ja mielentymyksiin.

MeHeFo-konsortio hyödyntää olemassa ja saatavilla olevien tietojen lisäksi projektissa luotavaa tietoa ihmisten terveyskäyttäytymisestä, suolistoterveydestä ja yksilöllisistä vasteista post- ja

symbiooteille.

– Huomioimme myös kansainvälisten kuluttajien näkökulmia siitä, millaista tietoa he ovat valmiita jakamaan saadakseen heille itselleen sopivia ruokia, ohjeita ja neuvoja. Huomioimalla kuluttajanäkemyksiä ja eri tietolähteitä rakennamme tietoa prosessoivan ja suosituksia luovan digitaalisen alustan, jonka toimivuutta testaamme erilaisissa käyttäjätilanteissa, kertoo professori **Nesli Sözer** VTT:ltä.

– Tutkimuksen aikana toteutetaan interventio, jonka avulla selvitetään uusien raaka-aineiden, kuten bioottien, soveltuvuutta yksilöllisiin syömisrat-

kaisuihin, täydentää professori **Seppo Salminen** Turun yliopistosta.

INNOVAATIOEKOSYSTEEMIIN TUTKIMUSLAITOKSIA JA YRITYKSIÄ

VTT johtaa ja koordinoi MeHeFo-projektia, jossa tavoitteena on myös rakentaa Turun yliopiston johdolla verkosto, joka keskittyy yksilöllisten ratkaisujen ja palvelujen kehittämiseen kotimaisille ja kansainvälisille markkinoille.

– Hankkeen yritys- ja innovaatioekosysteemit tähtäävät yritysten kasvun ja, erityisesti, kansainvälistymisen vahvistamiseen muun muassa kilpai-

Kuva: Jamie Street/ Unsplash.

lukykyisempien liiketoimintamallien, strategiavalintojen, jakelun ja verkostojen kautta. Yritysten kansainvälistymisen tueksi luodaan yhteiseen tarjoamaan pohjautuva kansainvälistymisen tiekartta, kertovat **Minna Storm** ja **Peter Zettinig** Turun yliopistosta.

Ekosysteemiin kuuluu tutkimuslaitosten lisäksi toistensa liiketoiminta-alaa täydentäviä yrityksiä teknologia-alalta (Polar Electro), datan hallinnasta ja viestinnästä (UPC Konsultointi, Kumpania) sekä elintarviketeollisuuden ja vähittäiskaupan alalta (Valio, Raisio, Verman, Seulo Palvelut).

Yhdistämällä yritysten ja tutkimuslai-

tosten voimat tarkoituksena on kehittää arvoketju, jossa yksilöllinen tieto kulkee ja yhdistyy käyttäjäystävällisesti räätälöidyiksi ruoka- ja syömisratkaisuiksi ja palveluiksi loppuasiakkaille.

TILAA TURUN KAUPPAKORKEAKOULUN UUTISKIRJE

Uutiskirjeessämme kerromme kuulumisiamme tutkimukseen, opetukseen, hankkeisiin ja yhteistyöhön liittyen. Tilaa uutiskirje: utu.fi/tse

Ennakointi- osaaminen rakentuu osaksi organisaatio- kulttuuria

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen ja Disruptiolaboratorion kehittämä Tulevaisuustislaamo-ennakointipalvelu syntyi ajatuksesta yhdistää vahva tulevaisuusosaaminen yliopiston monitieteiseen asiantuntijuuteen. Ennakointikyvykkyyden avulla organisaatiot osaavat varautua epävarmuuteen ja tunnistaa mahdollisuuksia erilaisissa tulevaisuuksissa.

TEKSTI SUVI LEHTO KUVAT ANTTI TARPONEN

Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus on jo 30 vuoden ajan tuottanut näkemysellistä tulevaisuustietoa. Kehityspäällikkö **Keijo Koskisen** mukaan Tulevaisuustislaamon lähtökohtana oli ajatus luoda yliopiston sidosryhmille kiinnostava ja modulaarinen ennakointipalvelu, joka hyödyntää yliopiston monitieteistä osaamista.

-Turun yliopisto on strategiassaan profiloitunut vahvasti tulevaisuusajatteluun, sidosryhmien kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä yrittäjyyteen, ja ennakointi yhdistää näitä kaikkia teemoja. Ajattelemme tulevaisuuden ”tislamista” prosessina, jossa tuotamme ennakointimenetelmien avulla tietoa mahdollisista tulevaisuuksista, kertoo Koskinen.

Ennakointipalvelu liittyy yhteen osaa-

via yliopiston kahdeksasta tiedekunnasta sekä tukee TSE exe -johtamiskoulutusyksikön ja Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen sidosryhmille tuottamia sisältöjä. Disruptiolaboratorion tutkimusjohtaja **Taina Eriksson** näkee Tulevaisuustislaamon tärkeänä linkkinä pitkälle katsovan tulevaisuuden tutkimuksen ja yritysten käytännönläheisen tietotarpeen välillä.

- Ennakointikyvykkyyden ja -kulttuurin rakentaminen on haastava tehtävä ja siinä pystymme olemaan yritysten tukena. Tuomme yrityksen tarpeeseen sopivan kokoelman menetelmiä ja työkaluja, joilla yrityspäätäjät pystyvät tarkastelemaan mahdollisia tulevaisuuksia ja niiden merkitystä omalle toiminnalleen, Eriksson sanoo.

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen professori **Toni Ahlqvist** näkee palve-

lussa mahdollisuuden edistää yritysen-
näkoinnin tutkimus- ja kehitystyötä. Hänen mukaansa palvelu mahdollistaa parhaimmillaan syvän synergian palvelutoiminnan ja tieteellisen kehitystyön välillä.

- Tulevaisuustislaamo luo meille uutta yritysennakoinnin kehityspolkua. Voimme samanaikaisesti kerätä empiiristä tietoa, johon yhdistämme omaa teoreettista ja metodologista kehitystyötä. Käytössämme on sekä organisaatioiden että tiedekuntien laajat tietopohjat, Ahlqvist sanoo.

Koskisen mukaan palvelukonseptia ja työkaluja on rakennettu yhdessä asiakkaiden kanssa. Modulaarista palvelumallia tavoiteltaessa haasteena on usein asiakastarpeiden tunnistaminen, joita ei osata aina hahmottaa tai varsinkaan

Taina Eriksson, Keijo Koskinen ja Toni Ahlqvist.

sanoittaa ennakointikielellä. Ensin on löydettävä yhteinen tapa keskustella.

- Laajimmillaan neuvomme, miten organisaatiossa tehdään systemaattista ennakointityötä ja rakennetaan ennakointikulttuuria. Opetamme lisäksi pienempiä kokonaisuuksia, kuten erilaisten signaalien lukemista eli markkinatiedon kartuttamista, tai skenaariotyöskentelyä jo olemassa olevan tiedon pohjalta, Koskinen kertoo.

Ennakoinnin palveluprosessissa yrityksen varsinaiset ennakointitarpeet tunnistetaan usein vasta työskentelyn edetessä. Kun tehdään ennakointiharjoitteita ja -työpajoja, tehdään samalla systemaattisia havaintoja siitä, mitä tietyt asiat voisivat tarkoittaa tulevaisuuden kannalta. Näin yritykset löytävät omat kehitystarpeensa.

- Prosessimme alkaa välittömästi rakentamaan organisaation kyvykkyyksiä ennakointityöhön. Pyrimme siihen, että ennakointi olisi strateginen kyvykkyyks, jota organisaatio pystyy itse kehittämään sekä jatkuvasti oppimaan käyttämässään ennakointityöskentelytavasta, sanoo Ahlqvist.

TULEVAISUUKSIEN TUNNISTAMINEN VAATII ENNAKOINTIKULTTUURIA

Yksittäisten ennakointityökalujen käyttöä merkittävämpää onkin Koskisen ja Ahlqvistin mukaan ennakoinnin teeman laajempi viitekehys. Tiedon tulkitseminen niin, että se osuu yrityksen kannalta relevantteihin kehittämistarpeisiin, vaatii kykyä lukea toimintaympäristöä ja kerätä dataa oikealla tavalla. Ennakoin-

tiosaamisen harkittu hyödyntäminen niin, että organisaatio saa konkreettisia hyötyjä vaatii ennen kaikkea ennakointikulttuurin rakentamista.

- Prosessimme käytännön toimet pyrkivät kaikki ennakointikyvykkyyden rakentamiseen ja tämän kyvykkyyden jatkuvaan kehittämiseen. Prosessin myötä organisaatio voi askel askeleelta rakentaa yrityskulttuuria, jossa ennakointi kiinnittyy osaksi kaikkea strategista ajattelua ja suunnittelua. Tulevaisuustislaamo tukee organisaation strategisen tulevaisuusajattelun ja ennakointikulttuurin kehitystä, Ahlqvist tiivistää.

Prosessin myötä organisaatio voi rakentaa yrityskulttuuria, jossa ennakointi kiinnittyy osaksi kaikkea strategista ajattelua.

Systemaattinen ennakoitointoiminta vaatii aikaa, eikä kertaluontoisesti toteutettu ennakoitintyö jalkaudu itsestään organisaatioon. Koskinen myöntää, että ennakoinnissa ei lopulta ole kyse monimutkaisista asioista, mutta sormia napsauttamalla uutta kyvykkyyttä ei synny. Asiakkaan kanssa on oltava oikealla tasolla odotusten suhteen.

- Kyvykkyyden rakentaminen vaatii turvallisen tilan luomista keskustelulle. Prosessiin täytyy investoida ajatustyötä ja aikaa. Kiireessä tekemällä ei tapahdu niin sanottuja kognitiivisia hyppyjä. Kognitiivinen hyppy tarkoittaa muutosta organisaation itseymmärryksessä eli organisaatio voi alkaa uudelleen ajattelemaan sitä, mikä me oikeastaan olemme ja miten me voisimme tehdä asioita, Ahlqvist täydentää.

Tulevaisuutta tarkastellaan hyvin helposti lineaarisena jatkumona nykyhetkelle. Epävarmuuksien vahvasti säilyttämässä maailmassa on kuitenkin entistä tärkeämpää ymmärtää myös epäjatkuvuuksien mahdollisuus.

- Yhä useampi yritys kokee tai on mukana luomassa liiketoimintamurroksia, disruptioita. Yritysten on tärkeää tiedostaa ja sopivalla tasolla myös varautua epätodennäköiseltä tuntuviin tulevaisuuksiin. Ennen muuta pitäisi olla herkkyyttä aikaisille signaaleille tulevista muutoksista ja kykyä arvioida niiden merkitystä omalle toiminnalle, painottaa Eriksson.

ROVIO VARMISTAA TULEVAISUUDEN ISKUKYKYNSÄ

Peliyhtiö Roviolle räätälöitiin palvelun konseptointivaiheessa strategi-

sen ennakoinnin kehitysohjelma, joka toteutettiin kokonaan etätyöskentelynä useamman aikavyöhykkeen yli.

Rovion pelistrategiosta vastaava johtaja **Antti Viitanen** toteaa parhaiden mobiilipelien laadun paranevan vuosi vuodelta ja kilpailun kiristyvän koko ajan. Lisäksi tasaisin väliajoin tulevat uudet kulmat teknologiaan tai markkinoille on jollain tasolla ennakoitava ja otettava huomioon pelien tekemisessä.

- Kysymys kuuluu, miten tätä kehittyvää markkinaa pitäisi tänään tutkia, jotta huomenna pärjäisi mahdollisimman hyvin. Yksi vastaus on, että monipuolisesti. Me yritämme yhdistellä numeroita ja erilaista pehmeää dataa tavoilla, joita muilla yrityksillä ei toivottavasti ole käytössään, jotta saavuttaisimme kilpailuetua. Yhteistyö Tulevaisuustislaamon

Antti Viitanen, Rovio

kanssa antoi meille hyvää uutta näkökulmaa tulevaisuuden kartoittamiseen, Viitanen avaa.

Rovion kanssa syntyi Tulevaisuustislaamossa dialoginen kehitysprosessi. Samalla tarjoutui mahdollisuus kokeilla erilaisia konsepteja ja etätyötapoja, kuten sitä, miten toteuttaa etänä perinteisiä tulevaisuudentutkimuksen menetelmiä. Koskinen mukaan avainhenkilöiden sitoutuminen prosessin kaikkiin vaiheisiin oli onnistumisen näkökulmasta hyvin ratkaisevaa.

- Ohjelma oli molemmin puolin erittäin kiinnostava ja työteliäs sekä käytännön tasolla että ajatusprosessina, Koskinen ja Ahlqvist toteavat yhdessä.

Ahlqvistin mieleen jäi prosessista erityisesti toimialojen erilaiset kellottaa-

juudet, eli miten eri toimialat ymmärtävät ajallisesti omaa toimintaansa.

- Nopeasti muuttuvalla pelialalla ennakoitintoiminnan on pystyttävä olemaan tiheässä sykkeessä mukana, osana muutosten sykliä. Tällöin ennakoitiharjoitteidenkin on oltava intensiivisempiä ja niillä pitäisi päästä syvemmälle lyhyemmässä ajassa. Jollakin toisella toimialalla odotusten horisontti eli muutosten aikajänne voi olla kymmeniä vuosia, ja tällöin muutoksen logiikan avaamiseen voi käyttää enemmän aikaa, lisää Ahlqvist.

MONITIEINEN ENNAKOINTIPALVELU ON AINUTLAATUISUUS

Tulevaisuudentutkimus akateemisena oppiaineena on maailman mittakaavassa harvinainen. Monitieteinen yliopisto yhdistettynä Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen osaamiseen onkin ainutlaatuinen yhdistelmä palvelun kehittämisen kannalta.

- Enintään kymmenkunta yliopisto maailmassa opettaa tulevaisuudentutkimusta akateemisena oppiaineena masteri- ja tohtoritasolla. Yliopistoissa niin Suomessa kuin maailmalla on verraten rajatusti ennakkoinnin palvelutoimintoja, joten olemme kehittämässä aika uniikkia toimintoa. Toiminnon kehittämisen on samanaikaisesti mielenkiintoista

ja erittäin haastavaa, koska sovellamme tietoa useilta tieteenaloilta. Tästä syystä meidän on löydettävä erilaisia tapoja keskustella ja työskennellä yliopiston sisällä, Ahlqvist toteaa.

Tulevaisuusorientoituneet yritykset kasvavat professori **René Rohrbeckin** tutkimuksen* mukaan jopa 200% nopeammin kuin yritykset, jotka eivät tee ennakoitintyötä. Samoin ne ovat vertailussa 33% tuottavampia. Rohrbeck on mukana Tulevaisuustislaamon advisory boardissa. Koskinen myöntää, että harva konsulttitoimisto voi tarjota yhtä laajaa palvelua kuin Tulevaisuustislaamo, kun palvelumalli on saatu skaalattua.

- Palvelun rakennusvaiheessa on nyt hyvä vauhti päällä. Esimerkiksi teknillisen tiedekunnan kanssa on käynnistynyt metallien 3D-tulostukseen liittyvä hanke, jonka liiketoimintaympäristön havainnoinnissa hyödynnetään ennakoitiosaamista. Olemme aika poikkeuksellinen toimija markkinoilla, sanoo Koskinen.

Turun yliopiston yhteiskunnallisesta vuorovaikutuksesta ja vaikuttavuudesta vastaava vararehtori **Mika Hannula** toteaa monitieteistä osaamista yhdistävän palvelun olevan eduksi myös yliopistolle itselleen, sillä yhteistyö on omiaan purkamaan eri tieteenalojen välisiä totuttuja raja-aitoja. Hannulan mukaan uusi ennakoitintipalvelu tuottaa merkittävää lisäarvoa yliopiston kumppaneille.

- Organisaatioiden informaatioympäristö on kovin toisenlainen, kuin mitä se oli parikymmentä vuotta sitten. Ei turhaan puhuta päätöksenteon kellotaajuuden radiaalista muutoksesta. Erilaista informaatiota on tarjolla enemmän kuin yksikään päätöksentekijä pystyy käsittelemään. Ennakoitintipalvelu helpottaa informaatiohäkyä ja antaa paremmat mahdollisuudet strategiseen johtamiseen, sanoo Hannula.

- Ennakoitintyöväkkyiden rakentaminen vaatii ennen kaikkea ajan varaimista ajattelulle. Oleellisen kysymyksen löydyttyä ratkaisu alkaa hahmottua, kun käytössä on hyvät menetelmät tulevaisuuksien pohtimiseksi, Ahlqvist kiteyttää. ■

Lue lisää:
tulevaisuustislaamo.fi

Maailma pelastetaan teknologialla – työelämäprofessori Ville Voipio haluaa sisällyttää kestävyyssajattelun kaikkeen elinkeinoelämään

TEKSTI VEERA HEINONEN KUVA JOHAN BJÖRKLUND

Uusi työelämäprofessori Ville Voipio on läpikotaisin teknologiaihminen, joka on tottunut urallaan tasapainottelemaan elinkeinoelämän ja akateemisen maailman välillä. Kolmevuotisen professuurinsa aikana Voipio haluaa haastaa opiskelijoita ajattelemaan liiketoimintaa tulevaisuus edellä.

Ville Voipio on paljasjalkainen helsinkiläinen, jonka matkat mummolaan taituivat lapsuudessa raitiovaunulla. Parikymmentä vuotta sitten tekniikan tohtoriksi väitellyt Voipio on luonut uraa muun muassa prosessiteollisuudessa raskaan teollisuuden mittauslaitteiden parissa. Monia rautoja tulossa pitelevä Voipio vaikuttaa muun muassa sään, ympäristön ja teollisuuden mittausratkaisuihin keskittyvän Vaisala Oyj:n hallituksen ja vastuullisuusvaliokunnan puheenjohtajana.

TIEDEPOHJAINEN BISNES RATKAISU KESTÄVYYSHAASTEISIIN

Voipio on sekä koulutukseltaan että luonteeltaan fyysikko, jonka intohimonä ovat kestävän kehityksen teemat ja erityisesti teknologian rooli kestävämmän tulevaisuuden rakentamisessa. Ratkaisevaa on, miten uudet innovaatiot pystytään kaupallistamaan.

– Tulevaisuus rakennetaan innovaatioilla, joissa teknologialla on iso rooli. Uskon, että ratkaisu kestävyyshaasteisiin on tiedepohjaisessa bisneksessä, eli tieteen tulisi palvella elinkeinoelämää ja toisinpäin, Voipio sanoo.

Voipiolle on aina ollut selvää, että ihmiskunnan pitää oppia elämään sovussa luonnonlakien kanssa. Kestävyyden tarkoittaa Voipion mukaan tulevaisuuden maailmaan soveltuvan liiketoiminnan rakentamista.

– Jo 15 vuotta sitten on tiedetty, että ihmiskunnan suurin ongelma on ilmastomuutos. Sitä se tulee olemaan myös tulevaisuudessa, ellei keksitä jotain vielä katastrofaalisempaa. En katso kauhu elokuvia, koska voin lukea IPCC-raportteja, Voipio kertoo.

Voipion mukaan elinkeinoelämässä tulisi panostaa siihen, miten voidaan luoda toimintamalleja, jotka edistäisivät kestävyttä aidosti käytännössä.

– Nyt tapahtuu paljon pelkkää osaopimointia, joka on lähellä viherpesua.

Tavoite on, että opiskelijat osaavat ajatella liiketoimintaa kestävästi ilman erillistä kestävä kehityksen strategiaa.

Toivon, että tulevaisuuden päättäjät, eli nykyiset opiskelijat, olisivat näissä asioissa viisaampia, Voipio pohtii.

OPISKELIJOIDEN TULEE YMMÄRTÄÄ PÄÄSTÖKAUPPAA JA SÄTEILYPAKOTTEITA

Työelämäprofessorinsa aikana Voipio opettaa The Strategic Role of Responsibility in Business -kurssia. Voipio toivoo, että kurssin käytyään opiskelijat osaisivat ajatella liiketoimintaa aina kestävyiden ja vaikuttavuuden kautta.

– Utta liiketoimintaa ideoidessa tulee pohtia, sopiiko idea tulevaisuuden sosiaaliseen ja fyysiseen maailmaan, Voipio teroittaa.

Työelämäprofessorinsa aikana Voipio aikoo pistää opiskelijat käyttämään luovuuttaan. Voipio odottaa saavansa myös itse kurseilta ahaa-elämyksiä. Tavoite on, että kurssin käytyään opiskelijat osaavat ajatella liiketoimintaa kestävästi ilman erillistä kestävä kehityksen strategiaa.

– Aion laittaa opiskelijat pohtimaan hiilivuotoja ja säteilypakotteita. Opiskelijoiden tulee ymmärtää päästökauppaa ja vihreään murrokseen liittyviä sosiaalisia trendejä, Voipio luettelee.

Työelämäprofessori tuntuu Voipiosta lottovoitolta.

– Koen, että tässä on mahdollisuus aidosti vaikuttaa ja jättää kädenjälki. Tämä tapahtuu pitkälti opiskelijoiden kautta, Voipio kiittää.

Perinteisen opettamisen sijaan Voipio haluaa vaalia tiedon jakamisen kulttuuria.

– Opiskelijat ovat yliopistossa vaiheessa, jossa sisäistävät uusia ajatuksia, mutta heillä on jo omat ajatukset ja mielipiteet. Haluan vaalia keskusteluyhteyttä opiskelijoihin. En pidä perinteisestä luento-opettamisesta, sillä sen lisäarvon koen olevan heikko, Voipio toteaa.

TULEVAISUUDEN JOHTAJILTA EDELLYTETÄÄN KESTÄVYYSSOSAAMISTA

Kestävämmän maailman rakentamisessa haastavaa on Voipion mukaan aikajänne. Sekä yrityksiin että poliitikoiden tulisi päätöksenteossa huomioida nyt tehtävien toimien vaikutus maailmaan esimerkiksi 250 vuoden päästä. Poliitikoiden voi olla haastavaa tehdä näin pitkäjänteisiä päätöksiä.

Kestävä kehitys tarjoaa Voipion mukaan opiskelijoille kiinnostavia uramahdollisuuksia. Tulevaisuuden johtajilta tullaan vaatimaan kestävä kehityksen osaamista.

– Se, mikä ennen koettiin viherhippeilyksi, on nyt haluttua osaamista ja tulevaisuudessa välttämättömyys, Voipio toteaa. ■

Kauppapolitiikan koulutuksella lisävirtaa ja osaamista uusiutuviin tarpeisiin

Kauppapolitiikka ja maailmankauppa ovat suuressa murroksessa. Kauppapolitiikan osaajista on huutava pula, eikä tulevaisuudessa erityisosaajien tarve tule suinkaan vähenemään. Viennistä riippuvaisen Suomen on oltava perillä kauppapolitiikasta, sillä yllättäviin muutoksiin on pystyttävä vikkellästi reagoimaan.

Kauppapolitiikan muutokset ovat suuria ja väistämättömiä, joten osaamisen on oltava entistä syvällisempää.

TEKSTI JATTA KOIVUMÄKI

Koronapandemian ja Ukrainan kriisiin myötä kauppapolitiikan teemat pakotteineen ovat nousseet yhä vahvemmin uutisvirtoihimme. Taustalla ovat kuitenkin jo hyvän tovin vaikuttaneet Yhdysvaltojen ja Kiinan kireät kauppasuhteet, johon liittyy valtavia kauppapoliittisia kysymyksiä.

Suomessa ei kuitenkaan juuri ole annettu opetusta kauppapolitiikan aiheista, eikä tehty tarpeeksi tutkimusta teemaan liittyen.

- Kauppapolitiikan teema on ollut tärkeä aina, myös ennen pandemiaa ja Ukrainan kriisiä. Suomi on vientivetonen ja viennistä täysin riippuvainen maa, joten meillä on merkittäviä kauppapoliittisia kysymyksiä käsiteltävänämme, vaikka EU:n kautta operoimmekin, kertoo kauppakorkeakoulun dekaani **Markus Granlund**.

Granlundin mukaan Suomessa on selkeä pula kauppapolitiikan osaajista. Myös Pan-Eurooppa Instituutin tutkimuspäällikkö **Anna Karhu** vahvistaa, ettei kauppapolitiikan merkitys suinkaan ole nykypäivän trendi, vaan teemat ovat olleet nykyisessä muodossaan

olemassa jo vuosikymmeniä.

- Kauppapolitiikan nykykonsepti on lähtenyt kehittymään yhteisen hyvän tavoittelusta maailmansotien jälkeen, tavoitteenaan vapaakaupan kasvattaminen. Maailmantalouksia pyrittiin integroimaan, jotta ei tarvitsisi enää sotia. Taustalla kyti ajatus siitä, että yhdessä saamme enemmän aikaan, kuin erillisinä valtioina. Näin ollaankin onnistuttu jo luomaan aivan valtavasti hyvinvointia ja vaurautta, etenkin länsimaissa, Karhu selvittää.

YRITYSTEN ON HERÄTTÄVÄ KAUPPAPOLIITTISIIN KYSYMYKSIIN

Kauppapolitiikan osaajia tarvitaan kipeästi, sillä nykyinen osaaminen ei ole tarpeeksi laajamittaista. Kauppapolitiikan muutokset ovat suuria ja väistämättömiä, joten osaamisen on oltava entistä syvällisempää.

- Tulevaisuuden Suomi tarvitsee monipuolista osaamista. Ei riitä, että hallitaan teknologiaa tai kaupankäyntiä. Kauppapolitiikka on se, joka määrittää raameja, joiden puitteissa tehdään kauppasopimuksia, kenen välillä niitä tehdään ja

miten niitä tehdään, selittää Granlund.

Kauppapolitiikka ei missään ole toislaiseksi ollut yhtenäinen kokonaisuus. Koulutuksen kehittämisen perimmäisenä tavoitteena onkin synnyttää osaajia, jotka näkevät kauppapolitiikan kentän kokonaisuutena ja pystyvät tunnistamaan sen eri palaset.

- Tänä päivänä kauppapolitiikkaan erikoistutaan usein vasta työelämässä tarpeen sitä vaatiessa. Nyt tavoitteenamme on tuoda kauppapolitiikan laaja-alainen osaaminen keskiöön, Karhu toteaa.

Yrityksissä kauppapolitiikka harvemmin suoraan näkyy operatiivisessa toiminnassa, mikä tehnee siitä vähemmän houkuttelevaa yksittäiselle yritykselle.

- Aihe ei ole yrityksissä prioriteetti ennen kuin se yllättäen vaikuttaakin yrityksen toimintaan, mutta siinä kohtaa on monesti jo aivan liian myöhäistä, sillä näitä asioita on nimenomaan tärkeää jollain tasolla pystyä ennakoimaan, kertoo Karhu.

Osaamistarve ei tule tulevaisuudessa vähenemään, sillä maailman tapahtumilla on paljon pitkäaikaisia kauppapo-

Kriiseissä piilee usein myös positiivisia puolia, jotka puolestaan luovat uusia tilanteita ja buustavat investointeja.

liittisiä heijastevaikutuksia.

- Ukrainan sodasta johtuvat Venäjä-pakotteet ovat osa suurempaa kokonaisuutta. Asiat voivat koskettaa pientäkin yritystä tavalla tai toisella. Yhtäkkiä pakotteiden vuoksi ei ole esimerkiksi mahdollista saada materiaaleja tai komponentteja tänne, ja toisaalta vienti tyrehtyy esimerkiksi Venäjän ja Valko-Venäjän suuntaan, Granlund jatkaa.

TULEVAISUUDEN OSAAJIA TURUN KAUPPAKORKEAKOULUSTA

Turussa kauppapolitiikan koulutuksen kehittäminen lähti liikkeelle professori **Kari Liuhdon**, silloisen työelämäprofessorin **Taneli Lahden** ja ulkoministeriön valtiosihteerin **Matti Anttosen** keskustelusta, josta virisi ajatus kauppapolitiikan osaajien tarpeesta. Heidän keskustelujensa pohjalta syntyi kauppapolitiikan osaajia ja osaamista suomeen-, eli KAPPAS-hanke.

- Kauppapolitiikan koulutuksen kehittäminen juuri Turun kauppakorkeakoulussa alkoi oikeastaan kysynnän ja tarjonnan kohtaamisesta. Asian esiin ottaminen loi meille mahdollisuuden tuoda esille osaamistamme ja mahdollisuuden valjastaa osaamisemme myös yhteiskunnan käyttöön, kertoo Granlund.

- Joku voisi tähän myös todeta, että tässä ollaan isänmaan asialla, Granlund naurahtaa.

Marraskuussa 2019 liikkeelle lähteneen KAPPAS-hankkeen keskeisenä tavoitteena on kehittää kauppapoliittista

osaamista Suomessa. Hanke on kolmi-vuotinen ja sen rahoittajana toimii Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (TT-)säätiö.

- Hankkeen puitteissa koulutuksen kehittäminen on lähtenyt ryminällä liikenteeseen sekä koulutuksen että tutkimuksen kehittämisen osalta, Karhu toteaa.

Heti hankkeen aluksi luotiin maisteritason kurssi, joka keskittyy kauppapolitiikan ja kansainvälisen liiketoiminnan rajapintaan. Kurssi on ilmiölähtöinen ja kursilla käytetään paljon asiantuntija- ja vierailijaluennoitsijoita.

- Meillä on ollut vierailijoita jo ulkoministeriöstä, Euroopan komissiosta, Elinkeinoelämän keskusliitosta ja muista instansseista, jotka liittyvät kauppapolitiikan toteuttamiseen. Kurssi on ollut todella suosittu ja se on saanut hyvää palautetta. On ollut yllättävän helppoa saada vierailevia luennoitsijoita, joka viestii siitä, että myös eri tahot ymmärtävät aiheen tärkeyden, kertoo Karhu.

Tulevaisuuden tavoitteena on edelleen kehittää jo olemassa olevaa opintokokonaisuutta. Nykyisellään olemassa on maisteritason kurssin lisäksi sivuaineena opiskeltava kauppapolitiikan ja maailmankaupan muutoksen opintokokonaisuus.

- Koulutuksen kehittämisen tavoitteena on myös jatkuva oppiminen, joka on kantava teema Turun yliopistossa. Haluamme järjestää aiheesta yhä enemmän matalan kynnyksen koulutusta ja tapahtumia, joiden avulla tietoisuutta pystyttäisiin jakamaan myös yliopiston ulkopuolisille tahoille, Karhu sanoo.

Webinaareja ja tapahtumia on aiheesta jo järjestettykin. Tulevaisuuden tavoitteena on mahdollisesti luoda matalan kynnyksen kurssimuotoinen verkko-opintokokonaisuus jo työelämässä jo oleville, jossa käydään läpi aiheen peruseriaatteet. Myös kokonainen kauppapolitiikan maisteriohjelma siintää tulevaisuuden visioissa.

KAUPPOLIITTIKKA EI OLE PELKKIÄ UHKAKUVIA

Usein voi vaikuttaa, että kauppapolitiikan teemat ovat kietoutuneet negatiivisuuksiin ja uhkakuviin koronapandemian ja Ukrainan sodan varjossa. On kuitenkin muistettava, että kriisit avaavat uusia mahdollisuuksia.

- Kriiseissä piilee usein myös positiivisia puolia, jotka puolestaan luovat uusia tilanteita ja buustavat investointeja. Esimerkiksi tilanne Venäjän ja Ukrainan välillä ehdyttää fossiilisten energianlähteiden saatavuutta, joka saa investoinnit tehokkaasti vahvistamaan vihreää siirtymää. Tämä osoittautuneekin pidemmällä aikajänteellä erittäin ikävän tilanteen positiiviseksi seuraukseksi. Kauppapoliittiset muutokset ovat aina isoalaisia, eikä lopputulemaa voida tarkasti ennustaa. Juuri nyt osaajilla on kuitenkin aivan ainutlaatuinen tilaisuus olla itse vaikuttamassa asioihin, Karhu tiivistää. ■

Kauppätieteellinen osaaminen tukee kansainvälistymistä

Kansainvälisyys on voimavaramme, mutta myös haasteemme. Meille on nyt kuitenkin aukeamassa uusia ovia, kun kansanedustajamme päättivät valtiojohdon esityksen perusteella hakemuksestamme NATOon. Seuraavan vuoden aikana meille avautuu poikkeuksellinen mahdollisuus tarjota tuotteitamme länteen, maailmalle, joka haluaa tuntea suomalaisuutta ja osallistua Suomen mukaanottoon aivan uudella tavalla. Tämä ei koske vain puolustusvälineiteollisuuttamme, vaan kaikkea liiketoimintaa ja laajamittaisesti muutakin yhteistyötä.

Suomella on nyt hyvä kaiku maailmalla. Kaikkialla missä olen viime aikoina käynyt, Washingtonissa, Pariisissa, Lontoossa ja Frankfurtissa, meistä ollaan kiinnostuneita. Turun kauppakorkeakoulu voi olla tukena, kun liike-elämämme laajentaa yhteistyön muotoja länteen. Turulla on jo aiemmin ollut hyvät verkostot, joita nyt voidaan laajentaa.

Samalla meillä on mahdollisuus yhdistää voimia Ruotsin kanssa. Voimme luoda tieteen, tutkimuksen ja talouden yhdyskäytävän Turun ja Tukholman välille, joka ulottaa vaikutuksensa muualle Suomeen ja Ruotsiin. Näitä yhteistyön alkuja ja siemeniä on syytä alkaa kylvämään välittömästi.

Meidän tulee käyttää tilaisuus hyväksemme. Sen tehdäksemme meiltä tarvitaan uudenlaista ajattelutapaa kansainvälisyydestä. Kansainvälisyyteen tarvitaan kaikkea sitä, mitä Turun yliopisto ja sen osana Turun kauppakorkeakoulu meille yrityksille tarjoaa.

Yliopistoilla on tarjota luonnollisesti koulutettua ja kielitaitoista työvoimaa, mutta myös muuta yhteistyötä, josta on tässä lehdessäkin erilaisia esimerkkejä. On helppo todeta, että huippuja tarvitaan kehitykseen ja innovointiin, mutta yritykset tarvitsevat myös perusosaajia, heitä jotka jaksavat puurtaa päivästä toiseen haastavien rutiinitehtävien parissa. Heitä, jotka tekevät tarjouksia, vaikka kaikki eivät mene läpi. Heitä, jotka käyvät monimutkaista sähköpostivaihtoa asiakkaiden kanssa vieraillakin kielillä ja eri kulttuurien kanssa.

Laaja-alaisena yliopistona Turulla on myös mahdollisuus yhdistää voimia vihreää siirtymää varten, kuten kauppätieteiden ja tekniikan alojen välillä. Kauppakorkeakoulu yliopiston merkittävänä osana voi luoda näitä yhteistyön väyliä toimimalla aktiivisesti verkostoijana.

PANU ROUTILA

Kirjoittaja on Oriolan hallituksen puheenjohtaja ja Turun kauppakorkeakoulun kunniatohtori. Routila valittiin vuoden alumniksi vuonna 2017.

Työelämäprofessori Pauli Aalto-Setälä:

”Vaikka elämme alustataloudessa, ihmistä ei voi unohtaa.”

Pauli Aalto-Setälän ansioluettelo ei voi sanoa yksitoikkoiseksi. Hän on urallaan ehtinyt työskennellä toimittajana ja viestintäkonsulttina, sekä johtanut lukuisia mediataloja ja markkinointiyhtiöitä. Nyt Turun kauppakorkeakoulun työelämäprofessorina toimiva Aalto-Setälä haluaa tarjota opiskelijoille tarinoita työelämästä, joka on kaikkea muuta kuin kärsimystä.

TEKSTI VEERA HEINONEN KUVA ANTTI TARPONEN

Turussa lapsuutensa viettänyt muutosjohtaja Aalto-Setälä kuvaa itseään monisählääjäksi ja hallitusammattilaiseksi, joka ei koskaan varsinaisesti hinkunut johtamaan. Aalto-Setälä halusi lapsena lääkäriksi tai arkkitehdiksi. Arkkitehdin ammattia hän harkitsi vakavasti.

- Lopulta päädyin opiskelemaan silloiseen Taiteteolliseen korkeakouluun elokuvaohjaajaksi. Avautui mahdollisuus rakentaa oma TV-kanava, jolloin syntyi Nelonen. Johdin kanavaa sen ensimmäiset vuodet, Aalto-Setälä kertoo.

Toimittajauransa aikana Aalto-Setälä työskenteli muun muassa Turun Sanomissa, sekä sotatoimittajana Jugosla-

viassa ja Lähi-Idässä. Kokemukset ovat jättäneet Aalto-Setälän työskentelytapaan journalistisen otteen. Kiinnostus johtamiseen syntyi tuolloin.

- En koskaan varsinaisesti haaveillut johtajuudesta, se vain tapahtui. Mielestäni on hauskaa vaikuttaa ja saada siten yhdessä aikaiseksi uutta, Aalto-Setälä kertoo.

Lääkärinä Turun saaristossa asuvasta Aalto-Setälästä ei koskaan tullut.

- Olen kuitenkin pätevä antamaan siviilitasoisesti ensiapua, sillä kuulun Turun Meripelastusyhdistykseen, Aalto-Setälä lisää hymyillen.

IHMISTEN INNOSTAMINEN ON OLEELLINEN OSA MUUTOSJOHTAMISTA

Vuoden 2021 lopussa käynnistynyt Turun kauppakorkeakoulun työelämäprofessori ei ole Aalto-Setälän ensimmäinen. Hän on toiminut aiemmin kauppakorkeakoulun ja humanistisen tiedekunnan yhteisenä työelämäprofessorina. Uuden professorin teemoja ovat muutosjohtaminen, alustatalous ja liiketoiminnan disruptiot.

- Muutosjohtaminen on muutoksessa olevien ihmisten johtamista. Muutosjohtamisella pidetään kiinni ihmisistä teknologiavetoisessa liiketoimintaympäristössä, jota alustataloudeksi kutsutaan. Se on ihmisten kouluttamista ja innostamista. Ihmisiä ei saa unohtaa, Aalto-Setälä selittää.

Disruptioissa liiketoimintaa haastetaan ulkopuolelta. Tällaisia ovat esimerkiksi perinteistä mediakenttää haastava Facebook sekä hotellialaa haastava Airbnb. Disruptiot painostavat yrityksiä valmistautumaan muutoksiin ja etsimään tapoja uusiutua.

- Siitä ei ole montaa vuotta, kun Myspace oli ainoa sosiaalinen media. Sen jälkeen on tullut lukuisia muita. Vaikea sanoa, mikä tai kuka nousee seuraavaksi ja haastaa kaikki muut, Aalto-Setälä pohtii.

Mentorointiohjelman avulla opiskelijat saavat arvokasta tukea, kun valmistautuvat tulevaan ammattiin.

OPISKELIJOIDEN MENTOROINTI VALMISTAA TYÖELÄMÄÄN

Työelämäprofessorinsa aikana Aalto-Setälä on yhdessä Turun kauppa-
korkeakoulun dekaanin **Markus Granlundin**, työelämäprofessorin **Teemu Birkstedtin** sekä sosiaalipoliittisen
vastaavan **Pihla Kosken** kanssa aloittanut opiskelijoiden mentorointiohjelman, jonka tarkoituksena on sparrata kauppa-
korkeakoulun opiskelijoita työelämään. Ohjelmassa opiskelijat pääsevät keskustelemaan mentorin kanssa erilaisista

haasteista. Aalto-Setälä kokee mentoroinnin mielekkääksi ja merkitykselliseksi.

- Mentorointiohjelmaan on tullut hyvin hakijoita. Toivon, että ohjelmaa jatketaan myös tulevaisuudessa. Sen avulla opiskelijat saavat arvokasta tukea, kun valmistautuvat tulevaan ammattiin, Aalto-Setälä tähdentää.

Aalto-Setälä kertoo oppivansa itse paljon opiskelijoilta. Hänestä on kiinnostavaa kuulla, millaisia ajatuksia tulevilla johtajilla on.

- Opiskelijat esittävät fiksuja ja haastavia kysymyksiä. Monet heistä ovat toivoneet mentorointiohjelmassa minua mentoriksi. Uskon että tämä luottamus on syntynyt luennoilla, Aalto-Setälä kiittää.

Aalto-Setälä kokee arvokkaana pystyvänsä tuomaan taloon yrityskokemusta, sekä tarjoamaan opiskelijoille tarinoita ja esimerkkejä työelämän arjesta.

- Työelämä ei ole kärsimystä, vaan tarjoaa hienoja kokemuksia. Ei pidä jäädä suremaan, kun on maailma pelastettavana, Aalto-Setälä innostaa.■

Turku Energia Sähköverkot Oy:n toimitusjohtaja Tomi Toivonen suorittaa parhaillaan EMBA-johtamisohjelmaa Turun kauppakorkeakoulussa. TSE exen laajin koulutusohjelma Executive MBA (EMBA) on työn ohessa suoritettava liikkeenjohdon koulutusohjelma, jossa tavoitteena on oman työn, organisaation sekä johtajuuden kehittäminen.

Johtamiskoulutus luo verkostoja ja haastaa omaa ajattelua

TEKSTI SAAGA SOMERKOSKI KUVA JENNI VIRTA

Kaksi ja puoli vuotta kestävään EMBA-ohjelmaan kuuluu kaksi kansainvälistä koulutusjaksoa ulkomailla. Toivonen osallistui vuonna 2018 EMBA:n kansainväliseen koulutusjaksoon Austinissa (Texas, Yhdysvallat) 16-henkisessä osallistujaryhmässä.

Miksi päätit osallistua johtamisvalmennukseen?

- Koskaan ei ole valmis, aina voi kehittyä. Halusin vahvistusta ja uusia näkemyksiä omalle tavalleni johtaa. Näen myös merkittävänä lisäarvona koulutuksessa verkostoitumisen. On tärkeää päästä verkostoitumaan yli oman toimialan. Aina tarvitaan myös alan ulkopuolisia näkemyksiä.

Minkälaista arvoa koulutus on tuonut organisaatiollesi oman johtajuutesi kehittymisen lisäksi?

- Hyöty organisaatiolle on tullut itseni ja roolini kautta. Koulutus ei tarjoa valmiita ratkaisuja, vaan luo näkemyksiä ja antaa työkaluja omaan työhön.

Koulutuksesta saatujen verkostojen kanssa voi sparrailla ongelmia kohdattaessa. Jotkut opitut asiat saa vasta myöhemmin tulevaisuudessa käyttöön. Harvemmin hyöty on suoraa ja tulee käyttöön heti huomenna, vaikka joitain asioita olen ottanutkin koulutuksesta suoraan käytäntöön.

Mikä merkitys ulkomaan koulutusjaksolla on koulutuksessa?

- Suurin anti kansainvälisellä koulutusjaksolla oli arjen ympyröistä poistuminen ja mahdollisuus peilata omaa oppimaansa ja työkokemustaan kansainvälisessä ympäristössä. Koulutusjakso toi näkökulmaa omaan tekemiseen, päätöksentekoon ja johtamiseen. Kansainvälinen koulutusjakso on pidempi ja intensiivisempi kuin tavalliset lähikoulutuspäivät ja hitsaa myös ryhmän tiiviisti yhteen.

Viikon kestäväällä kansainvälisellä koulutusjaksolla ohjelman kuuluu asian tuntijoiden esityksiä, vierailuja paikallisissa kohteissa sekä muuta ohjelmaa ryhmän kanssa. Seuraava TSE exen EMBA-ohjelman ulkomaan opinto-

viikko järjestetään Stellenbochin yliopistossa Etelä-Afrikassa marraskuussa 2022.

Mitä merkitys on sillä, että jakso suoritetaan juuri ulkomailla eikä Suomessa?

- Ulkomailla ryhmän dynamiikka, vuorovaikutus ja näkemysten vaihtaminen on erilaista. Keskustelu menee paljon syvemmälle tasolle ja vaikeammista asioista keskustellaan, kun päivä pitelee. Yleensä sen jälkeen keskustelu on todella vapautunutta, kun vaikeistakin asioista on voitu keskustella ryhmässä. Ei tarvitse kauheasti pelätä, että menisi luottamus.

Minkälaisia oivalluksia ja ajatuksia sait kansainväliseltä opintojaksolta?

- Austinin luennot olivat todella hyviä. Vaikka aiheet eivät liittyisi omaan tekemiseen, niistä pystyy hyvin poimimaan pointteja, jotka tulevat vaikuttamaan myös omaan alaan jollakin tavalla. Reflektoimme yhdessä jokaisen esiintyjän ryhmäläisten kanssa ja keskustelimme esityksistä. Samalla pystyi

miettimään, miten aiheet vaikuttavat omaan työhön ja tekemiseen tai esimerkiksi maailmantalouteen tai ympäristöasioihin. Koulutus joko vahvistaa omaa näkemystä tai haastaa sen.

Minkälaista arvoa koulutus on tuonut organisaatiollesi?

- Koulutus ei itsessään anna suoria toimintaohjeita vaan haastaa omaa ajattelua ja tuo näkemystä. Koulutuksesta saadut opit tulevat organisaation hyödyksi oman kehittymisen kautta.

Mitä sanoisit henkilölle, joka kokee, ettei tarvitse koulutusta?

- Koskaan ei ole valmis. Kouluttautuminen ja itsensä kehittäminen kannattaa aina. Oppi voi tulla montaa eri reittiä. Tärkeintä on olla avoin ja motivoitunut oppimaan uutta. Kouluttautumisella ja uusien kokemusten kautta pystymme haastamaan itseämme ja organisaatiotamme kehittymään. On tärkeää myös pysyä kartalla oman ympäristönsä muutoksista.

- Minulle on tärkeää, että pystyn soveltamaan oppimaani ja tuomaan keskeiset asiat oman organisaationi ja johdettavieni käyttöön. Kannustan myös johdettaviani kouluttautumaan. Lisäksi koulutus tuo usein mukanaan laajan verkoston, jonka kanssa voit sparrailla oppimaasi tai haasteistasi yli toimialarajojen.

Mitä tulevaisuuden johtajalta vaaditaan?

- Mielestäni keskeisintä on ihmisten johtaminen. Suurimmat jutut liittyvät siihen, miten johdat itseäsi, johdettaviasi ja organisaatiotasi pysymään mukana muuttuvassa ympäristössä ja kehittymään.■

Lue lisää:
utu.fi/emba

Televisiomainoksilla pyritään vetoamaan kuluttajien tunteisiin

FL Katariina Pajuranta tutki väitöstutkimuksessaan, miten televisiomainoksissa pyritään vetoamaan kuluttajien tunteisiin murteellisen kielen, liikkuvien kuvien ja näiden yhteistoiminnan avulla.

Tunteisiin vetoava mainonta on osoittautunut tehokkaaksi tavaksi saada kuluttajat prosessoimaan viestejä paremmin.

TEKSTI SUVI LEHTO

Tutkimuksen mukaan kielellä ja kuvilla voidaan vedota useisiin kuluttajien tunteisiin sekä ihmisen psykologisiin perustarpeisiin. Myös liikkuvan kuvan keinot puhutella katsojia tunnetasolla osoittautuivat monipuolisiksi.

- Mainosten täyttämässä mediaympäristössä kuluttajien huomiosta kilpaillaan jatkuvasti. Tunteisiin vetoava mainonta on osoittautunut tehokkaaksi tavaksi saada kuluttajat prosessoimaan viestejä paremmin. Kirjallisuudesta ei kuitenkaan löytynyt tietoa siitä, kuinka kieli ja liikkuva kuva yhdessä voivat vedota katsojien tunteisiin. Juuri tähän yhteyteen työni pureutuu, Pajuranta sanoo.

Tutkimustulosten pohjalta luotiin malli, joka tiivistää keinoja vedota katsojiin tunnetasolla sekä kielen, liikkuvien kuvien että näiden vuorovaikutuksen kautta. Kokonaisvaltaisesta mallista voi olla käytännön apua tunteisiin vetoavien mainosviestien suunnittelussa, ja sitä voidaan soveltaa käytettäväksi myös verkkomainonnassa.

PAIKALLINEN KOHDEYLEISÖ KESKIÖSSÄ

Koska paikallismurteiden ja mainonnan vaikuttavuuden välisestä suotuisasta

yhteydestä on jonkin verran aiempaa tutkimusnäyttöä, Pajuranta toteutti tutkimuksen Sveitsin kontekstissa, missä paikallismurteella on erityisen suuri merkitys. Tutkituissa televisio-mainoksissa puhutaan sveitsinsaksan murretta, johon jo itsessään yhdistyy paljon positiivisia tunteita sveitsiläisten saksankielisten kuluttajien keskuudessa. Sveitsinsaksaa käytetään yleisesti puhuttuna kielimuotona Sveitsin saksankielisillä alueilla, ja se on tärkeä osa kansalaisten identiteettiä.

- Murteellisella kielellä pyrittiin vetoamaan muun muassa kuluttajien yhteenkuuluvuuden tunteeseen, herättämään iloa, kiinnostusta, hyväksyntää, rakkautta ja ihailun tunteita sekä yllättämään katsojat. Myös kuvien yhdistelmillä vedottiin rakkautta ja ilon tunteisiin. Tämän lisäksi niillä pyrittiin herättämään luottamusta sekä rakkautta omaa kotimaata kohtaan, Pajuranta kertoo.

Mainosten lisäksi myös muita viestejä laaditaan yhä useammin videoiden muodossa, jolloin liikkuvan kuvan keinovalikoimaa on tärkeää ymmärtää. Liikkuvan kuvan keinot tunteisiin vetoavassa mainonnassa olivatkin moninaisia.

- Valitulla kuvakoolla, kuvakulmilla, kameran ja näyttelijöiden liikkeillä sekä

näiden suunnalla on merkitystä, toteaa Pajuranta.

EROTTAUTUMISVALTTINA MURREKIELI

Paikalliselle kohdeyleisölle merkityksellisen kielimuodon valinta sekä paikalliselle kohdeyleisölle mukautettujen mainoskuvien käyttö tunteisiin vetoavassa mainonnassa voivat auttaa erottautumaan muista kilpailevista mainosviesteistä suotuisalla tavalla. Mainosten välittämä koettu tuttuus saattaa entisestäänkin vahvistaa kuluttajissa heränneitä positiivisia tunteita. Markkinoijalta tällaisen mainonnan toteuttaminen vaatii tosin syvällistä kohdemaan ja -kulttuurin tuntemusta.

Väitöskirjan nimi on *Emotional persuasion in advertising – analyzing dialectal language, visual images and their interplay in TV commercials*. Väitöstilaisuus oli 13.5.2022, ja kustoksena yliopistonlehtori **Ulla Hakala** ja vastaväittäjänä **Barbara Mueller** (San Diego State University, Yhdysvallat) sekä professori emeritus **Marcello Soffritti** (University of Bologna, Italia). ■

**TUTUSTU MYÖS MUIHIN VÄITÖSTUTKIMUKSIIN
VERKOSSA > UTU.FI/TSE-VAITOKSET**

8.10.2022

Turun kauppakorkeakoulun alumnipäivä

**FORWARD.
TOGETHER!**

Lue lisää:

> utu.fi/tse-alumni

**TURUN
YLIOPISTO**